

УДК 353(477)::339.9

Фаїг РАГІМОВ

кандидат наук з державного управління

доцент кафедри адміністративного права, процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного університету, e-mail: RagFaig2009@ukr.net

ORCID: 0000-0001-5645-4560

DOI: <https://doi.org/10.32782/2414-4436/2023-1-7>

Бібліографічний опис статті: Рагімов, Ф. (2023). Сталий розвиток регіонів в умовах повоєнного відновлення в контексті формування наукової парадигми публічного управління. *Публічне управління та місцеве самоврядування*, 1, 46–52, doi: <https://doi.org/10.32782/2414-4436/2023-1-7>

**СТАЛИЙ РОЗВИТОК РЕГІОНІВ В УМОВАХ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ
В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ НАУКОВОЇ ПАРАДИГМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ**

Статтю присвячено дослідженню формування сучасної парадигми державного управління розвитком регіонів в умовах повоєнного відновлення. Системно досліджено формування концептуальних засад державного управління розвитком регіонів в умовах повоєнного відновлення. На цій основі систематизовано принципи розробки та функціонування комплексного механізму державного управління на регіональному рівні, що характеризує рівень здатності системи публічного управління не лише функціонувати в умовах протидії збройній агресії з боку РФ, а й запроваджувати інноваційні форми та методи діяльності на рівні адміністративно-територіальних одиниць. Установлено, що стратегічним напрямом інституціональних змін у системі публічного управління в Україні у форматі повоєнного відновлення є трансформація наявної моделі територіального управління, запровадження принципів децентралізації та субсидіарності, імплементація позитивного зарубіжного досвіду регіонального управління в контексті інституційних викликів повоєнного відновлення.

Доведено, що наявні теорії регіонального розвитку належать до інтегрованого наукового напрямку, що поєднує економічні, соціальні, культурні, екологічні та інші сфери функціонування регіонів з метою формування системи уявлень про закономірності їх розвитку і функціонування. Запропоновано на основі методології теорії регіонального розвитку: 1) виявити тенденції розвитку регіонів; 2) розробити моделі й механізми регіонального розвитку; 3) спрогнозувати результати реалізації галузевих і локальних реформ; 4) напрацювати алгоритми реалізації системних реформ на основі зарубіжного досвіду та принципів "Good governance". Наведено концептуальні підходи до затвердження та реалізації стратегій регіонального розвитку в умовах повоєнного відновлення. Встановлено, що держава, як носій загальнонаціональних інтересів та конституційних гарантій, має забезпечити наступність у створенні та постійному вдосконаленні концептуальних основ, інституціональних механізмів реалізації регіональної політики, реалізації конкретних локальних проектів і програм.

Доведено дискусійність сучасного трансформаційного тренду у сфері регіонального управління, зумовленого інституціональною зміною системи регіонального управління, суперечністю конституційних норм і положень законопроектів у сфері регіонального управління, нерозробленістю функціональних регіональних механізмів управління. Обґрунтовано доцільність дослідити основи публічного управління не тільки в системі соціальних, економічних та екологічних процесів, а й з позицій ефективності публічного управління та гуманізаційних засад цивілізаційного розвитку щодо забезпечення прав людини третього покоління.

Ключові слова: адміністративно-територіальна одиниця, адміністрування, відновлення повоєнне, управління, децентралізація, європейські стандарти, публічне управління, регіон, сталий розвиток.

Faig RAHIMOV

candidate of sciences in public administration

Associate Professor of the Department of Administrative Law, Process and Administrative Activities of the Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs,

e-mail: RagFaig2009@ukr.net

ORCID: 0000-0001-5645-4560

To cite this article: Rahimov, F. (2023). Stalyi rozvytok rehioniv v umovakh povoiennoho vidnovlennia u konteksti formuvannia naukovoї paradyhmy publichnoho upravlinnia [Sustainable development of regions in the conditions of post-war recovery in the context of the forming of a scientific paradigm of public administration]. *Public Administration and Local Government*, 1, 46–52, doi: <https://doi.org/10.32782/2414-4436/2023-1-7>

SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF REGIONS IN THE CONDITIONS OF POST-WAR RECOVERY IN THE CONTEXT OF FORMING A SCIENTIFIC PARADIGM OF PUBLIC ADMINISTRATION

The article is devoted to the study of the formation of the modern paradigm of state management of the development of regions in the conditions of post-war recovery. A systematic study of the formation of the conceptual foundations of the state management of the development of regions in post-war recovery was carried out. On this basis, the principles of the development and functioning of a comprehensive mechanism of state administration at the regional level are systematized, which characterizes the level of the ability of the public administration system not only to function in the conditions of countering armed aggression by the Russian Federation, but also to introduce innovative forms and methods of activity at the level of administrative-territorial units. It has been established that the strategic direction of institutional changes in the system of public administration in Ukraine in the format of post-war recovery is the transformation of the existing model of territorial management, the introduction of the principles of decentralization and subsidiarity, the implementation of positive foreign experience of regional management in the context of the institutional challenges of post-war recovery.

It is proved that the existing theories of regional development belong to the integrated scientific direction, which combines economic, social, cultural, ecological and other spheres of functioning of regions in order to form a system of ideas about the regularities of their development and functioning. Based on the methodology of the theory of regional development, it is proposed to: 1) identify trends in the development of regions; 2) develop models and mechanisms of regional development; 3) predict the results of the implementation of sectoral and local reforms; 4) develop algorithms for the implementation of system reforms based on foreign experience and the principles of "Good governance". Conceptual approaches to the adoption and implementation of regional development strategies in the context of post-war reconstruction are presented. It is established that the state, as the bearer of national interests and constitutional guarantees, must ensure continuity in the creation and continuous improvement of conceptual foundations, institutional mechanisms for the implementation of regional policy, and the implementation of specific local projects and programs.

The debatableness of the modern transformational trend in the field of regional management, caused by the institutional change of the regional management system, the contradiction of constitutional norms and provisions of draft laws in the field of regional management, and the lack of development of functional regional management mechanisms, has been proved. The expediency of researching the foundations of public administration not only in the system of social, economic and ecological processes, but also from the standpoint of the effectiveness of public administration and the humanizing foundations of civilizational development regarding the provision of human rights of the third generation is substantiated.

Key words: administrative-territorial unit, administration, post-war recovery, management, decentralization, European standards, public administration, region, sustainable development.

Актуальність проблеми. Стратегічним напрямом інституціональних змін у системі публічного управління в Україні в умовах повоєнного відновлення є трансформація наявної моделі публічної влади, запровадження принципів децентралізації та субсидіарності в їх природному значенні, імплементація позитивного зарубіжного досвіду регіонального управління на основі концепції сталого розвитку. З метою конкретизації змісту публічного управління на регіональному рівні важливо визначити: по-перше, як формується та реалізується сучасне публічне управління на регіональному рівні; по-друге, на основі яких принципів відбувається взаємодія механізмів державного управління і самоврядування в контексті функціонування правового режиму воєнного стану; по-третє, наскільки доцільним на сьогодні є виокремлення субрегіональних рівнів та яка їх роль у формуванні стратегії сталого розвитку. На основі вирішення наведених завдань можливо оцінити рівень керованості будь-яких підсистем державного (публічного) управління. Водночас якісне оновлення всієї системи публіч-

ного управління потребуватиме врахування зовнішніх та внутрішніх факторів раціоналізації суспільних відносин. До того ж європейський вектор розвитку України вимагає нагального вирішення проблеми територіальної організації влади на основі побудови досконалих механізмів регіонального управління. Модернізація Української держави в умовах реалізації політики європейської інтеграції визначає нові пріоритети, завдання і принципи регіонального управління, функціонування органів державної влади та місцевого самоврядування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Інституціональне та організаційно-правове забезпечення функціонування механізмів державного управління розвитком регіонів в умовах протидії збройній агресії з боку РФ та повоєнного відновлення ще потребує власного доктринального наповнення. У наукових працях такі напрями досі не аналізували, здебільшого проблемний аналіз стосувався зарубіжного досвіду. У 2022–2023 рр. підготовлено окремі дослідження, що досить узагальнено акцентують на проблемі повоєнного відновлення

(формування екосистем, розвиток окремих галузевих програм, формування управлінського резерву на звільнених територіях тощо), до того ж очевидним детермінувальним фактором є відсутність конкретної концепції розвитку системи державного управління в умовах повоєнного відновлення.

Адже загалом для дослідників сталий розвиток регіонів у більшості наукових праць є ustalеним поняттям, що апріорно визначався на основі положень міжнародних правових актів, доктрин, концепцій. Важливо в цьому контексті навести науковий підхід З. Бурик, яка наголошує, що механізми державного регулювання сталого розвитку України є основою державного управління, що дозволяє підтримати соціально-економічно збалансований розвиток, реалізувати підвищення економічного, соціального та екологічного потенціалів, забезпечити узгодження цілеспрямованості та функціонування всіх ланок господарської системи держави (Бурик, 2015, с. 50–54). На цій основі З. Бурик доводить, що дослідження (аналіз) проблем та інтересів, обмежень і можливостей розвитку, побудова сценаріїв сталого розвитку та напрацювання мети, стратегічних цілей і завдань розвитку країни, напрямів їх досягнення, має здійснюватися на основі вдосконалених теоретичних засад, методології та інструментарію державного регулювання сталого розвитку країни (Бурик, 2014, с. 434–442).

Ми погоджуємося з науковим підходом З. Бурик щодо обґрунтування концептуальної моделі сталого розвитку держави через вибір альтернативних напрямів розвитку сучасного державотворення, що базуються на цілях, завданнях і функціях держави. Вважаємо, що важливим завданням вирішення проблеми функціонування МДУ СРР є теоретико-методологічне обґрунтування засад функціонування механізмів державного управління сталим розвитком регіонів.

Важливо вказати також на сучасний підхід до впровадження терміна «публічне управління». Зокрема, О. Танчук визначила суть сучасного публічного управління у вигляді моделі управлінської діяльності сучасної держави, запропонувала вести мову та доводить, що публічне управління передбачає багатополюсність в ухваленні рішень, зміст яких визначається взаємодією різноманітних акторів публічної політики (держави, громадськості, груп інтересів), і саме стратегії акторів визначають архітектуру кінцевого рішення, яке втілюється державними органами за підтримки або спільно з недержавними інституціями. О. Танчук обґрунтовує тезу,

що процес публічного управління є поєднанням діяльності та взаємодії владноїєрархічної спільноти людей, цілеспрямованого функціонування управлінської системи органів державної влади, громадянського суспільства та циклу ухвалення й реалізації рішень, які впорядковують і раціоналізують управління (Танчук, 2015, с. 63–70). В. Баштанник вважає, що публічне управління на рівні демократичної держави передбачає функціонування універсального організаційно-правового механізму виявлення, узгодження й реалізації суспільних потреб та інтересів на основі використання різних правових засобів, формування суб'єктивних прав та обов'язків учасників суспільних процесів, переведення їхніх зв'язків та стосунків у конкретні правовідносини (Герасим'юк, Баштанник, Рагімов, Боднар, Лях, 2020, с. 642–656). Ми погоджуємося з такими підходами і водночас вважаємо, що в умовах глобалізації важливо розробити систему пріоритетів реалізації державної політики, що визначально впливатиме на функціонування механізму державного управління. Так само в процесі функціонування механізми державного управління можуть суттєво змінювати структуру, внутрішні характеристики та якісний стан, тому може йтися про дискретність результатів функціонування механізмів.

Мета статті – напрацювати теоретико-методологічні засади функціонування механізмів державного управління сталим розвитком регіонів в умовах повоєнного відновлення. Водночас важливо схарактеризувати категорії, закономірності та принципи функціонування системи державного управління сталим розвитком регіонів в умовах повоєнного відновлення, розкрити сутність сучасних тенденцій формування інституціональних засад функціонування системи публічного управління сталим розвитком регіонів у контексті децентралізації влади в Україні, виокремити напрями формування інтегрованого механізму державного управління сталим розвитком регіону в умовах повоєнного відновлення України, через застосування методології порівняльно-історичного аналізу схарактеризувати інноваційну парадигму публічного управління сталим розвитком регіонів в умовах повоєнного відновлення України.

Методологія дослідження. Теоретична та методологічна основи дослідження передбачають необхідність узагальнити науково-практичний досвід нормативно-правового забезпечення функціонування механізмів державного управління сталим розвитком регіонів у мирний час, в умовах протидії збройній агресії РФ проти України та повоєнного відновлення

України. Вибір методів дослідження зумовлений метою та завданнями роботи, яка побудована на застосуванні системного підходу, що забезпечило розгляд засад раціоналізації державного управління розвитком регіонів. У статті застосовано методичні й теоретичні підходи, загальнонаукові та спеціальні методи, зокрема: теоретико-методологічне узагальнення досліджень засад регулювання діяльності органів влади на регіональному рівні; аналіз та синтез ефективних напрямів регулювання регіонального розвитку, порівняльний аналіз зарубіжного досвіду регіонального управління в контексті можливості його застосування в Україні; функціональний аналіз для обґрунтування напрямів удосконалення державного управління розвитком регіонів та розроблення структурно-функціональної моделі механізму державного управління розвитку регіонів в умовах повоєнного відновлення; моделювання для обґрунтування підходів до гармонізації загальнодержавних, регіональних і місцевих інтересів, удосконалення засад правового регулювання.

Загальна методологічна схема дослідження стану державного управління на певних етапах розвитку відповідає системі аналізу в межах дихотомічної конструкції «державне управління – державне регулювання»), і в роботах вітчизняних дослідників акцентується на таких поняттях, як «механізм державного управління», «механізм державного регулювання», «механізм реалізації», «механізм удосконалення», «механізм формування», «державна політика», й окремо – комплекс робіт за власною назвою проблеми («адміністративна реформа», «сталлий розвиток» тощо).

У контексті мети та завдань дослідження доцільно виокремити декілька контекстів процесу розроблення та функціонування системи державного управління: 1) формування предметного поля дослідження; 2) розробка (уточнення) понятійно-категоріального апарату; 3) формалізація власне механізмів управління (у вигляді дескриптивних моделей); розробка механізмів державного регулювання; формування засад державної політики в певній сфері. Водночас завжди використовується фактично однаковий методологічний базис, комплекс дослідницьких методів, засоби екстраполяції результатів та, відповідно, напрацьовується дотичний теоретико-методологічний масив.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасний зміст концепту сталого розвитку варто визначити як процес стабільного, прогнозованого формування умов прогресного функціонування суб'єкта управління (держави,

регіону, адміністративно-територіальної одиниці, галузі, наддержавного утворення) відповідно до довгострокових стратегій та з використанням методології системного підходу, що при збереженні усталених завдань державного управління сутнісно впливає на стан функціонування системи державного управління в організаційно-правовому, інституціональному та адміністративно-політичному контексті. До того ж в умовах повоєнного відновлення такий підхід ще більше актуалізується, адже суттєво змінюються адміністративні правила й процедури регулювання відносин між елементами системи. Варто також конкретизувати підходи до визначення особливостей функціонування системи публічного управління в умовах зовнішніх факторів (збройної агресії РФ проти України, глобалізації, європейських інтеграційних процесів), які містять: формування системи публічного управління воєнного й повоєнного формату, конструктивний аспект впливу глобалізації, що іманентно властивий сучасному етапу глобалізації (формування принципів публічного управління, гармонізація правових норм до стандартів урядування Європейського Союзу, розвиток громадянського суспільства), а також деструктивний аспект впливу глобалізації, що виявляється в умовах глобальних суперечностей, водночас відбувається декомпозиція структури системи публічного управління та деформуються функціональні зв'язки між суб'єктами управління.

Так, потребують особливої уваги засади обґрунтування змісту державної регіональної політики в умовах конституційних змін, що дає змогу сформувати пропозиції щодо внесення змін до чинного законодавства з метою приведення його у відповідність до європейських стандартів територіального управління на основі практики багаторівневого управління, а саме: удосконалення нормативно-правового забезпечення, створення організаційної структури, розширення участі громадськості, поліпшення інформаційного та матеріально-технічного забезпечення, підвищення професійності державних службовців. Також потребують конкретизації теоретико-методологічні засади визначення пріоритетних напрямів удосконалення інструментарію функціонування механізмів державного управління розвитком регіонів, оновлення й конкретизація повноважень органів державної влади у сфері управління розвитком регіонів у контексті складників адміністративної реформи (скорочення районів, скорочення міністерств, перегляду основ судової реформи).

Демократичний розвиток України в сучасних умовах потребує розроблення ефективного механізму державного управління, формування основ раціональної організації системи публічної влади на основі чіткого правового регулювання. Водночас в умовах зовнішніх викликів основна мета управлінського впливу органів влади на суспільні відносини потребує чіткого визначення цілей, завдань, функцій держави, організації і функціонування механізмів державного управління на центральному, регіональному та галузевому рівнях, у різних сферах суспільного життя. В умовах правового режиму воєнного стану в Україні особливості регіонального управління визначені функціонуванням місцевих військових адміністрацій, нормативне регулювання яких встановлюється загальним Законом України «Про правовий режим воєнного стану» (Про правовий режим воєнного стану), водночас регулювання діяльності обласних і районних військових адміністрацій здійснюється на основі окремих статей згаданого закону, що не забезпечує функціонування адміністрацій у раціональному режимі, адже йдеться про складну адміністративну систему, у межах якої організаційний статус посадових осіб інституційно не визначено.

Вважаємо, що формальна визначеність державного управління як типу суспільно важливої діяльності, яка провадиться певною сукупністю суб'єктів, зокрема органами державної влади, як впливу держави на розвиток суспільних відносин, як виконавчо-розпорядчої діяльності системи органів влади показує важливість взаємозв'язку понять державної влади, яка відповідно до Конституції України реалізується органами законодавчої, виконавчої та судової влади, та механізмом державного управління, який є комплексним поняттям, що містить: 1) організаційний, правовий, адміністративний, інституціональний аспекти; 2) концептуальне визначення державної політики у сферах державного, регіонального, галузевого управління та інших сферах суспільного життя; 3) засади державного регулювання розвитку країни, регіону, галузі, а також програми їх реалізації; 4) систему та структуру органів влади; 5) співробітництво у сфері міждержавного регіонального управління тощо.

На нашу думку, сучасна парадигма публічного управління з урахуванням особливостей правового режиму воєнного стану базується на таких концептуальних засадах, як:

1) конституювання адміністративно-правової моделі державного управління на основі положення Конституції України – «Україна

є суверенною, незалежною, демократичною, соціальною, правовою державою»;

2) закріплення принципів державної регіональної політики і визначення сталого розвитку як напряму розвитку суспільства для задоволення потреб нинішнього покоління з урахуванням інтересів майбутніх поколінь;

3) визначення децентралізації як принципу (концепту) регіональної політики і включення такого принципу до тексту Закону України «Про засади державної регіональної політики» (Конституція України від 28.06.1996 р.);

4) реалізація засад, принципів та підходів формування регіональної політики Європейського Союзу в управлінській практиці органів державної влади в Україні;

5) деконцентрація влади в Україні на основі сучасних європейських принципів публічного управління:

6) законодавче встановлення нормативно-правового статусу голови МДА (начальника МВА), його заступників, конкретизація розподілу повноважень між обласною (районною) адміністрацією та відповідною радою;

7) формування організаційної моделі функціонування органів державної влади й місцевого самоврядування на деокупованих територіях.

На основі визначеного науковцями імперативного чинника – інституційного – у системі державного управління розвитком регіонів вважаємо за доцільне об'єднати теоретико-методологічні підходи сучасних науковців для формування вихідних засад дослідження у вигляді певної парадигми державного (у широкому розумінні – публічного) управління. Варто схарактеризувати сутність функціонування сучасної системи державного управління на основі інтегрованого підходу як засобу забезпечення розвитку вітчизняної системи публічного управління в умовах глобалізації. Ми виходимо з наукової парадигми функціонування державного управління в умовах впливу зовнішніх чинників відповідно до цивілізаційного, адміністративного, гуманізаційного підходів.

З метою конкретизації змісту та особливостей функціонування державного управління розвитком регіонів в умовах правового режиму воєнного стану важливо визначити: по-перше, тенденції формування та реалізації системи публічного управління на центральному та регіональному рівнях в умовах розвитку процесів глобалізації; по-друге, особливості взаємодії органів державної влади, органів місцевого самоврядування в контексті відповідності ustalеним європейським традиціям демократичного

врядування; по-третє, напрями вдосконалення публічно-управлінської діяльності на регіональному та субрегіональному рівнях, роль органів влади на таких рівнях у формуванні сучасних стратегій розвитку регіонів.

На основі сучасної методології дослідження механізмів державного управління слід оцінювати рівень керованості, результативності та ефективності підсистем державного (публічного) управління на регіональному рівні.

Також доцільно визначити засади трансформації механізмів державного управління в загальнонаціональному контексті. Адже наявні теорії регіонального розвитку належать до інтегрованого наукового напрямку, що поєднує економічні, соціальні, культурні, екологічні та інші сфери функціонування регіонів з метою формування системи уявлень про закономірності їх розвитку і функціонування. На основі методології загальної теорії регіонального розвитку є можливість: 1) виявити тенденції розвитку регіонів; 2) розробити моделі й механізми регіонального розвитку; 3) спрогнозувати результати реалізації галузевих і локальних реформ; 4) напрацювати алгоритми реалізації реформ на основі зарубіжного досвіду, принципів "Good governance" (Рагімов, 2017).

На цій основі варто зазначити, що формування раціональної системи публічного управління нині неможливе без ефективного державного управління розвитком регіонів. Розробка раціонального механізму управління регіоном потребує чіткого визначення поняття «регіон», нормативного закріплення принципів та напрямів державної регіональної політики, детермінації регіону у вигляді складної системи. Вимагає розроблення й сучасна парадигма сталого розвитку регіонів, принципи державної регіональної політики, що виходять із комплексу функцій та методів державного управління. На основі імперативу євроінтеграційної політики важливо трансформувати наявну модель державного управління розвитком регіонів, запровадити європейські принципи формування регіональної політики, адаптовані до викликів і загроз глобалізації. Такий підхід дозволить задіяти нові (апробовані світовою практикою) організаційні та інституційні механізми й інструменти реалізації регіональної політики; диверсифікувати джерела, запровадити нові підходи до надання бюджетних коштів і фінансування регіонального розвитку; розширити можливості регіонів щодо залучення приватного капіталу, коштів міжнародних фондів для фінансування регіональних і міжрегіональних проєктів. Ба більше, в умовах глобалізації, кризи концепту національної дер-

жави ефективна регіональна політика мінімізує загрози власне для функціонування всієї системи публічного управління, дозволяє уточнити адміністративно-організаційні напрями державотворення, повноваження й особливості органів державної влади всіх рівнів.

Висновки і перспективи подальших досліджень. На основі цієї моделі варто запропонувати новий методологічний підхід до визначення сутності механізмів державного управління в контексті загальної тематики дисертації на основі сучасного методологічного концепту – прогресного підходу до аналізу особливостей функціонування системи державного управління розвитком регіонів. Цей підхід дозволить нам перейти від суто теоретико-методологічного обґрунтування розроблення та функціонування МДУ до визначення закономірностей, принципів, концепцій і моделей державного управління на регіональному рівні. Ідеться про зміну основ функціонування механізмів державного управління, доповнення принципів регулювання діяльності органів державної влади, основ формування державної політики, розвитку конкретного регіону (міжрегіонального комплексу), галузі, а в широкому розумінні – навіть суспільних сфер. Саме тому механізми державного управління нині потребують власного методологічного наповнення через напрацювання категорій та понять, закономірностей і принципів, систематизації методів такого регулювання, розробки концепцій та моделей регулювання діяльності органів державної влади. З позицій методології системного аналізу важливо водночас запроваджувати принципово новий алгоритм до аналізу основ регіонального розвитку на основі прогресного підходу, що дозволяє оцінити здатність регіону держави в умовах реалізації політики сталого розвитку власними зусиллями формувати певну територіальну структуру. У такому розумінні прогресність розуміється як здатність нейтралізувати негативні зовнішньосистемні фактори впливу. У цьому контексті наша дослідницька позиція полягає в наявності адміністративно-правових норм, що регулюють процеси формування та реалізації регіональної політики.

З позицій прогресного підходу ми пропонуємо виокремити цивілізаційні чинники, гуманізаційні чинники та фактори антропогенного навантаження, фактори соціальної активності, міграційної активності тощо. Саме поєднання концепту сталого розвитку та глобалізації призводить до формування принципово нового середовища функціонування системи публічного управління, у межах якого виключно на

основі прогресного підходу до формування стратегій регіонального розвитку можливо протистояти сучасним цивілізаційним викликам і загрозам. Адже ймовірна асиметричність

розвитку у вигляді економічної поляризації регіонів (штучної чи природної) загрожує унеможливленням реалізації системних реформ в Україні.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бурик З. М. Стимулювання сталого розвитку в Україні. *Актуальні питання економічних наук*: збірник матеріалів VI Міжнародної науково-практичної конференції. Східноукраїнський інститут економіки і управління. Запоріжжя: ГО «СІЕУ». 2015. С. 50–54.
2. Бурик З. М. Аналіз переваг та недоліків розвитку території в умовах забезпечення ефективного стратегічного планування. *Ефективність державного управління*. 2014. Випуск 39. С. 434–442.
3. Танчук О. Основні підходи до оцінювання ефективності публічного управління. *Вісник НАДУ*. 2015. № 3. С. 63–70.
4. Kostiantyn Herasymiuk, Vitalii Bashtannyk, Faig Ragimov, Olena Bodnar, Yuliia Liakh. Determinants of the Influence of Innovation on Sustainable State Development: Aspects of Public Administration. *International Journal of Management*. Volume 11, Issue 3, March 2020. P. 642–656. Scopus. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/8396/1/Стаття%20№5.pdf>.
5. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 12 травня 2015 року № 389. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>
6. Конституція України від 28.06.1996 року. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>.
7. Рагімов Ф. Механізми державного управління регіональним розвитком у контексті сучасної парадигми сталого розвитку. *Публічне адміністрування: теорія та практика* : електрон. зб. наук. пр. 2017. Вип. 1(3). URL: http://www.nbu.gov.ua/e-journals/Patp/2011_1/.

REFERENCES:

1. Buryk Z. M. Stymuliuvannia staloho rozvytku v Ukraini (Stimulation of sustainable development in Ukraine). *Aktualni pytannia ekonomichnykh nauk: zbirnyk materialiv VI Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii*. Skhidnoukrainskyi instytut ekonomiky i upravlinnia. Zaporizhzhia : HO "SIEU". 2015. S. 50–54 [in Ukrainian].
2. Buryk Z. M. Analiz perevah ta nedolikhiv rozvytku terytorii v umovakh zabezpechennia efektyvnoho stratehichnoho planuvannia (Analysis of advantages and disadvantages of territory development in terms of ensuring effective strategic planning). *Efektivnist derzhavnoho upravlinnia*. Vypusk 39. S. 434–442 [in Ukrainian].
3. Tanchuk O. Osnovni pidkhody do otsiniuvannia efektyvnosti publichnoho upravlinnia (Basic approaches to evaluating the effectiveness of public administration). *Visnyk NADU*. 2015. № 3. S. 63–70 [in Ukrainian].
4. Kostiantyn Herasymiuk, Vitalii Bashtannyk, Faig Ragimov, Olena Bodnar, Yuliia Liakh. Determinants of the Influence of Innovation on Sustainable State Development: Aspects of Public Administration. *International Journal of Management*. Volume 11, Issue 3, March 2020. P. 642–656. Scopus. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/8396/1/Стаття%20№5.pdf>.
5. Pro pravovyi rezhym voiennoho stanu: Zakon Ukrainy (On the legal regime of martial law: Law of Ukraine) vid 12 travnia 2015 roku № 389. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text> [in Ukrainian].
6. Konstytutsiia Ukrainy (Constitution of Ukraine) vid 28.06.1996 roku. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> [in Ukrainian].
7. Rahimov F. Mekhanizmy derzhavnoho upravlinnia rehionalnym rozvytkom u konteksti suchasnoi paradyhmy staloho rozvytku. *Publichne administruvannia: teoriia ta praktyka* : elektron. zb. nauk. pr. 2017. Vyp. 1(3). URL: http://www.nbu.gov.ua/e-journals/Patp/2011_1/ [in Ukrainian].